

ERDŐ, Péter *Hivatalok és közfunkciók az egyházban (Bibliotheca Institutii Postgradualis Iuris Canonici Universitatis Catholicae de Petro Pázmány nominatae III/5)*, Szent István Társulat, Budapest 2003. pp. 132

Erdő Péter kánonjogász professzor, Esztergom-Budapesti érsek legújabb monográfiáját az egyházi hivataloknak szentelte. A mű három nagyobb egységre bomlik melyek az egyházi hivatal új fogalmával (11-44), a világiak és a klerikusok hivatalaival (46-77), illetve a küldetéssel, mint az egyházi közfunkciók megszerzésének általános kategóriájával (78-109) foglalkoznak.

A szerző az első részben részletesen elemzi a *ministerium* (szolgálat), a *munus* (feladat), és az *officium* (hivatal) kifejezés jelentéstartalmát. A vizsgálat arra irányul, hogy meghatározza ennek a három latin szónak a *Codex Iuris Canonici*-n belüli jelentését, a közöttük fenn álló kapcsolatokat és különbözőségeket, de nem tekint el az *1917-es Codex Iuris Canonici* és a *II. Vatikáni Zsinat* dokumentumai szóhasználatának az összehasonlításától sem. Az egyes szavak különböző jogforrásokban és kontextusokban megjelenő jelentésárnyalatai fontos segítséget nyújtanak a hatályos *Egyházi Törvénykönyv* értelmezéséhez.

A II. Vatikáni Zsinat hangsúlyosan beszélt a világi hívek aktív szerepvállalásáról az Egyház tevékenységében. Éppen ezért különösen is aktuális Erdő professzor kérdése a világiak egyházi hivatal gyakorlására való képességére vonatkozóan (vö. 45-47). A gondolatmenetből egyértelműen kitűnik a krisztushívő joga az Egyház szolgálatára, méghozzá az Egyház küldetésében való részvétel kötelezett-

ségéből fakadóan. Ez azonban nem terjed ki az ú. n. szent szolgálatokra (sacra ministeria), amelyek feltételként megkívánják a szent rendet. A *Lumen gentium* 17. pontja alapján érthetővé válik számunkra, hogy a világi krisztushívők küldetésének legmarkánsabb eleme az evilági dolgok rendjének az evangélium szellemével való átítatás kötelessége, amely a keresztségben kapott krisztusi feladatból fakad. A hierarchia azonban, amennyiben arra alkalmasak, megbízhat világiakat egyes közfunkciók gyakorlásával, illetve a gyakorlásban való együttműködéssel (228. kán. 1. §). Ezzel együtt nem szabad elfeledkeznünk a presbiter sajátos küldetéséről, mint szervező elvről, melynek középpontjában az Eukarisztia áll, de ide sorolhatók természetesen a többi szentségek, a tanítói küldetés és a kormányzati küldetés is (vö. 82-86). Ennek a szent szolgálatnak viszont alapvetően közösségi vonatkozása van, amely hangsúlyosan fejezi ki az egységet a részegyházon belül, de egyúttal egyetemes dimenzióval is rendelkezik. Ez leginkább a missziós hivatásban érhető tetten (vö. *Presbyterorum ordinis* 10). Sőt ez a missziós, egyetemes és közösségi feladat jut kifejezésre, a maga teljességében a püspök küldetésében, különösen a hit hirdetésében és a hitletétemény őrzésében a saját részegyházára nézve.

A kötet végén két függelékkel találunk, melyből az első a „ministerium”, a „munus” és az „officium” szavak különböző jelentéseit foglalja össze (110-111), a második pedig az egyházban gyakorolható feladatokat rendszerezi (közfeladatok, az egyház javára végzett egyéb feladatok, magánfeladatok) [112-113]. A mű a rövidítések jegyzékével (114-117) és a felhasznált bőséges irodalom felsorolásával zárul (118-132).

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Kánonjogi Posztgraduális Intézetének sorozatában napvilágot látott kötet mértékadóan és világosan mutatja be azokat a területeket, melyekben a világi krisztushívők cselekvő módon gyakorolhatják sajátos hivatásukat az Egyházban. Erdő Péter új könyve az egyházi hivatalok és közfunkciók teoretikus, jogi és teológiai hátterének felvázolásával magyar nyelven egyedülálló segítséget ad a klerikusok és világiak közti feladatmegosztás legújabb kérdéseinek megoldásához.

SZUROMI Szabolcs Anzelm O.Praem.